

GERÇEK YAŞAM PROBLEMLERİ İLE TABLOLAMA

Örnek Tablo

Akıllı telefonumuz hafta sonunda bize şu uyarıyı veriyor: "**Haftalık Ekran Süreniz Çok Yüksek!**" İnternet kotamızın da hızla tükendiğini fark ediyoruz. Hangi gün, hangi tür uygulamalarda çok fazla vakit geçirdiğimizi tespit edip bir dijital denge (diyet) planı oluşturmamız gerekiyor.

Aşağıdaki Tabloyu inceleyelim ve birlikte yapalım.

	A	B	C	D	E
1	Günler	Eğlence/Oyun	Sosyal Medya	Eğitim/Ödev	Günlük Toplam
2	Pazartesi	60	40	25	125
3	Salı	55	35	20	110
4	Çarşamba	50	40	40	130
5	Perşembe	45	0	25	70
6	Cuma	25	20	80	125
7	Ortalama	47	27	38	112

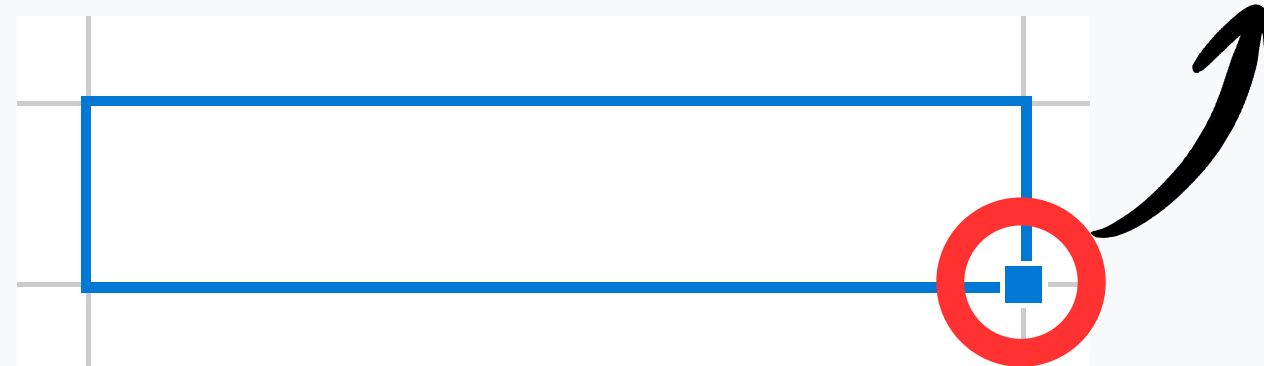
İşlemler

Yapılacak işlemler:

- A1, B1, C1, D1 ve E1 hücrelerine sırasıyla **Günler, Eğlence/Oyun, Sosyal Medya, Eğitim/Ödev, Günlük Toplam** başlıkları yazılır.
- A2 hücresine "Pazartesi" yazılır. Hücrenin sağ alt köşesindeki küçük siyah kare (doldurma kulpu) farenin sol tuşuyla tutulur ve A6 hücresine kadar aşağı çekilir. Program Salı, Çarşamba, Perşembe, Cuma günlerini otomatik olarak yazar.

NOT: Otomatik doldurma özelliği bize hangi durumlarda zaman kazandırır?

Cevap: Günler, aylar veya ardışık sayılar gibi belirli bir sıraya göre ilerleyen listeleri tek tek yazmak yerine saniyeler içinde oluşturmamızı sağlar.

Formüller

Hesaplamalar için hücrelere yazılacak formüller:

Toplama (=TOPLA): Pazartesi gününün toplam ekran süresini bulmak için E2 hücresine tıklanır ve formül çubuğuna =TOPLA(B2:D2) yazılır (veya hücreler fareyle B2'den basılı tutulup D2'ye gelene kadar seçilir). Enter'a basıldığında sonuç 125 olarak görünür.

Formülü Çoğaltma: E2 hücresinin sağ alt köşesinden tutulup E6'ya kadar çekilerek toplama formülü diğer günlere otomatik uygulanır.

A screenshot of an Excel formula bar. The formula bar is a rectangular box with a blue border. Inside, the text "=TOPLA(B2:D2)" is displayed. The equals sign and the opening parenthesis are black, while the rest of the text is blue. The formula bar is positioned over a grid of cells, with the top-left cell of the grid visible behind it.

Formüller

Ortalama Bulma (=ORTALAMA): A7 hücrelerine "Ortalama" yazılır. Haftalık ortalama oyun süresini bulmak için B7 hücrelerine =ORTALAMA(B2:B6) yazılır.

=ORTALAMA(B2:B6)

Soru: Toplama ve ortalama işlemlerini zihinden yapmak yerine neden formülleri kullandık?

Cevap: Verilerden biri (örneğin Pazartesi oyun süresi) sonradan değişirse, formül bulduğumuz sonucu otomatik olarak günceller. Zihinden yapsaydık silip tekrar hesaplamamız gerekirdi. Ayrıca büyük değerler içeren ya da çok sayıda değer barındıran verileri toplamak ve ortalamasını almak zor olacaktır.

Formüller

En Büyük Değeri Bulma (=MAK): G1 hücrelerine "En Yüksek Kullanım Süresi" yazılır. Haftalık en yüksek kullanım süresini bulmak için G2 hücrelerine =MAK(E2:E6) yazılır.

```
=MAK(E2:E6)
```

En Küçük Değeri Bulma (=MİN): G3 hücrelerine "En Düşük Kullanım Süresi" yazılır. Haftalık en düşük kullanım süresini bulmak için G4 hücrelerine =MİN(E2:E6) yazılır.

```
=MİN(E2:E6)
```

Formüller

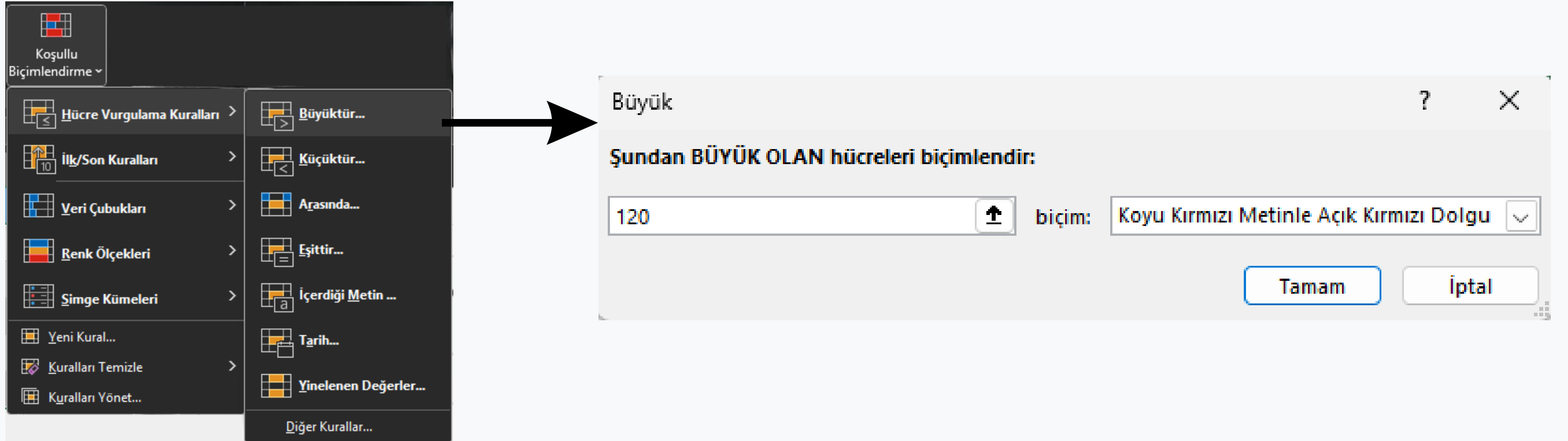
Sonuç aşağıdaki gibi olmalıdır.

G	
En Yüksek Kullanım Süresi	
	130
En Düşük Kullanım Süresi	
	70

Hücre Vurgulama

Hücredeki verilere göre çeşitli vurgulama (renklendirme vb.) işlemleri:

- E2'den E6'ya kadar olan "Günlük Toplam" hücreleri seçilir. Üst menüden Koşullu Biçimlendirme (Conditional Formatting) aracı açılır. Seçeneklerden "Hücre Kurallarını Vurgula" ve kurallardan "Büyüktür" seçilir ve değer olarak 120 yazılır. Biçim olarak "Koyu Kırmızı Metinle Açık Kırmızı Dolgu" (tercihe bağlı olarak değişebilir) seçilir.

Hücre Vurgulama

Sonuç aşağıdaki gibi olmalıdır (renklendirme tasarımı seçilen biçim işlemine göre değişebilir).

E
Günlük Toplam
125
110
130
70
125

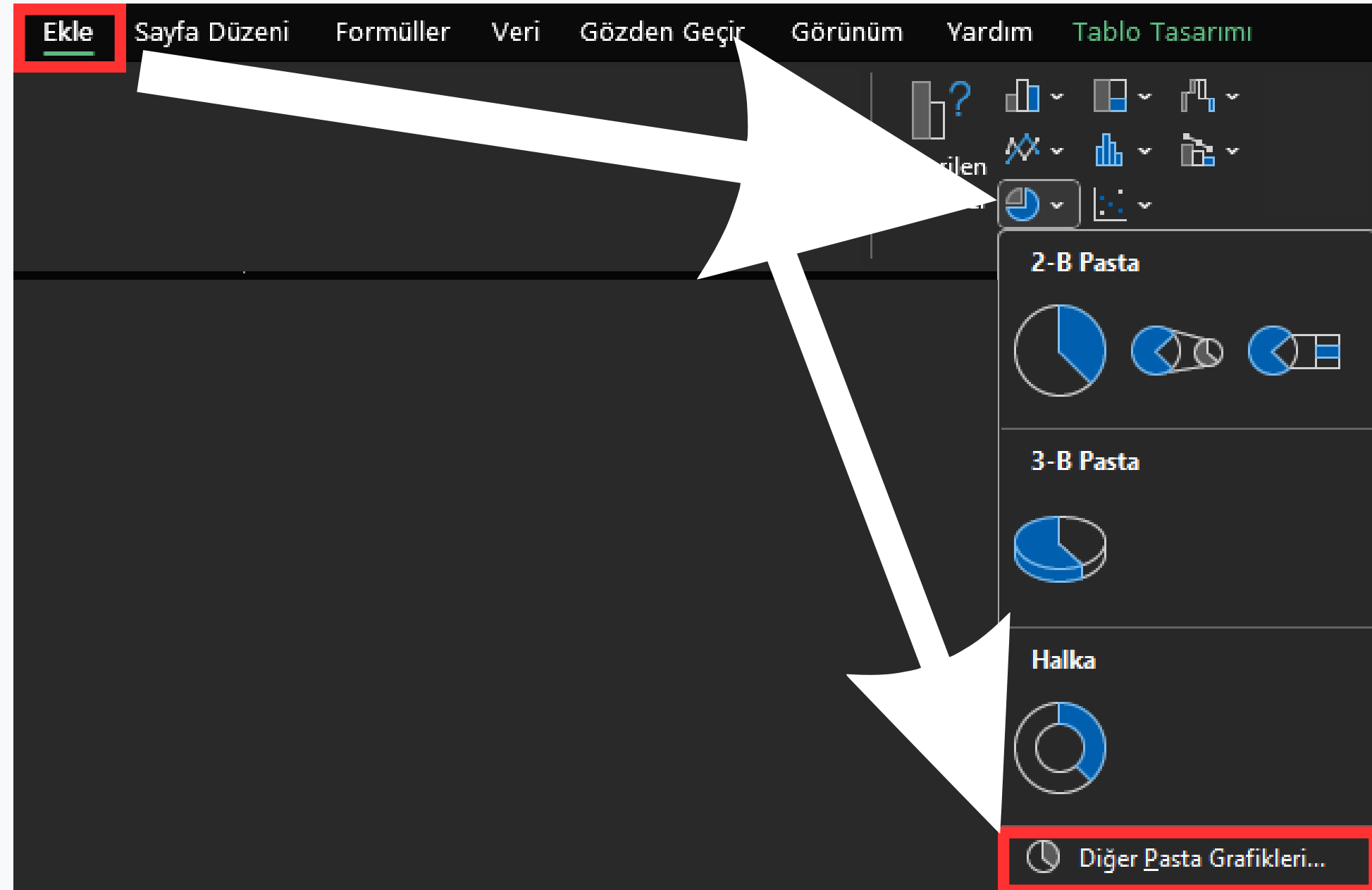
Soru: Koşullu biçimlendirme ile hücreleri renklendirmek veri analizini nasıl kolaylaştırır?

Cevap: Tabloya ilk bakışta, kritik seviyeyi (120 dakikayı) aşan tehlikeli günleri sayıları okumaya gerek kalmadan renklerinden anında tespit etmemizi sağlar.

Grafik Ekleme

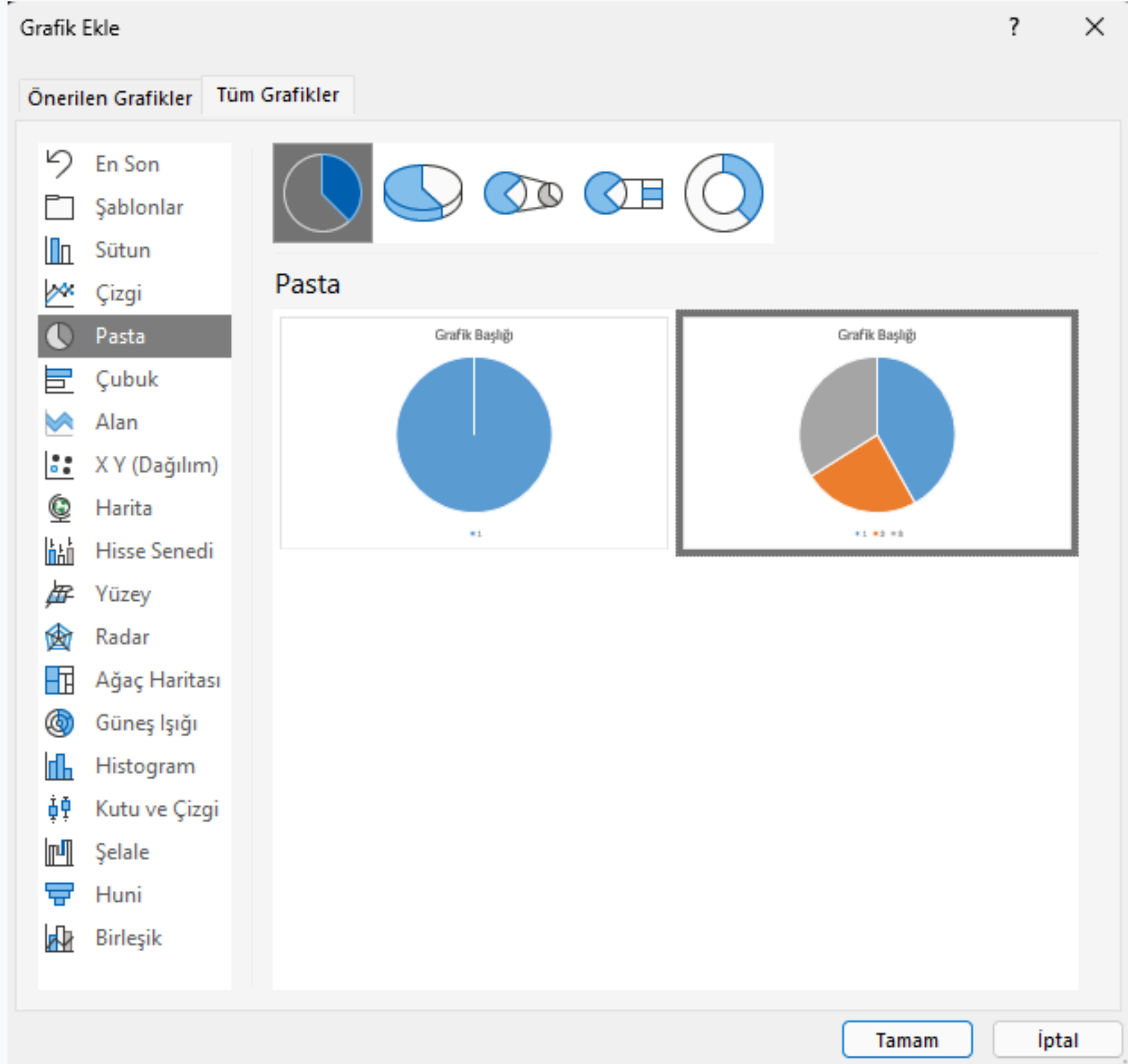
Hücredeki verilere göre grafik oluşturma işlemleri:

- Öğrencinin haftalık vaktini en çok neyin aldığını bütünsellik içinde görmek için "Eğlence/Oyun", "Sosyal Medya" ve "Eğitim/Ödev" ortalamalarını barındıran hücreler (B7, C7, D7) seçilir. Üst menüden Ekle > Grafik > Pasta Grafiği yolu izlenir.

Grafik Ekleme

Açılan menüden işaretli grafik seçilerek Pasta Grafik oluşturulur.

Grafik Ekleme

Grafik üzerinde Grafik Tasarımı menüsünden değişiklik yapabiliriz.

Farklı renkler için
açılan renklerin
üzerinde
gezebilirsiniz.

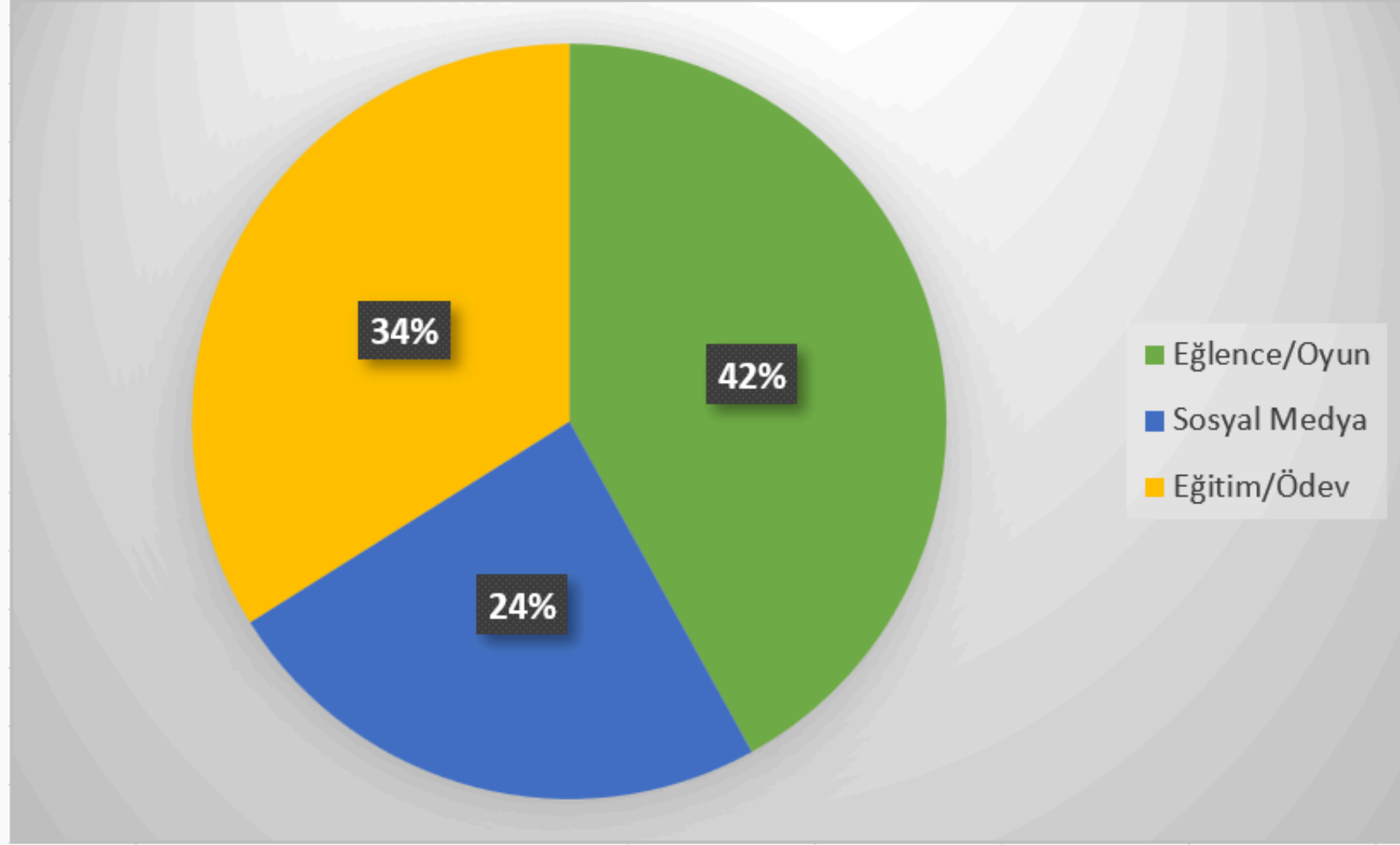
Grafik görüntü
türünü
değiştirebilirsiniz.

Verileri yeniden
seçerek
düzenleyebilirsiniz.

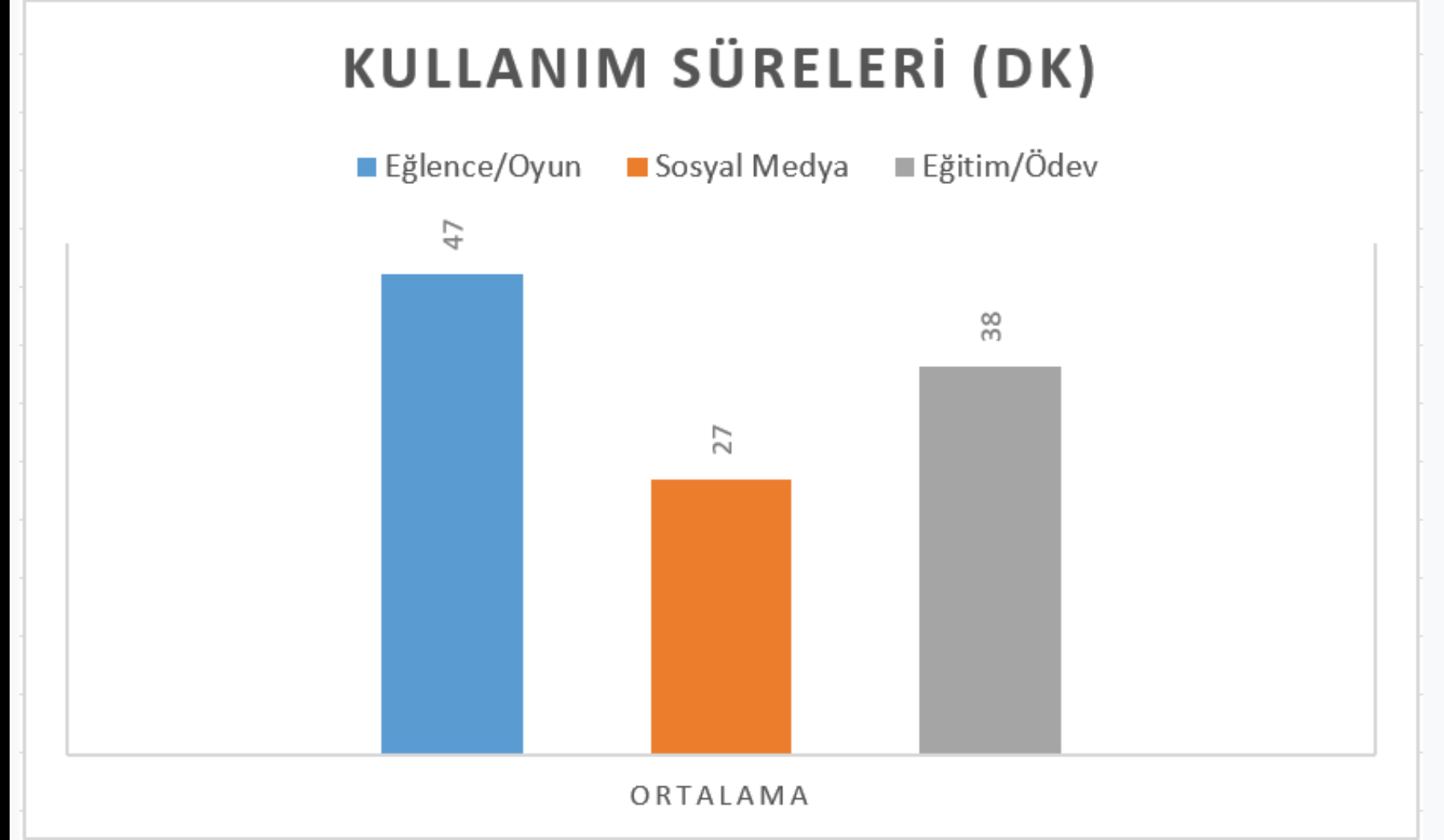
Pasta grafik yerine
başka grafik türü
seçebilirsiniz.

Grafik Ekleme

Birkaç ayar değişikliği ile yeni grafik:

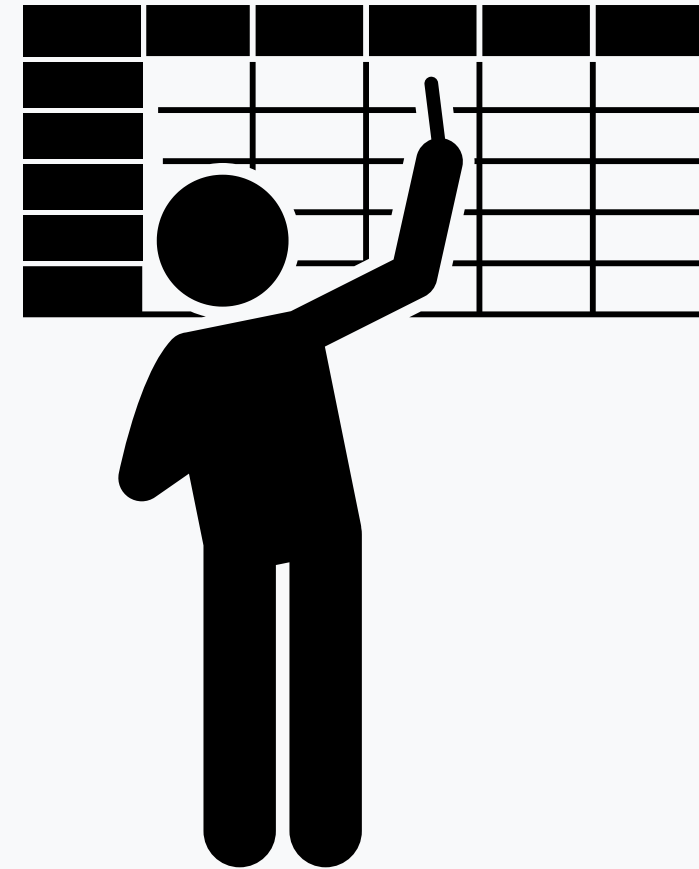
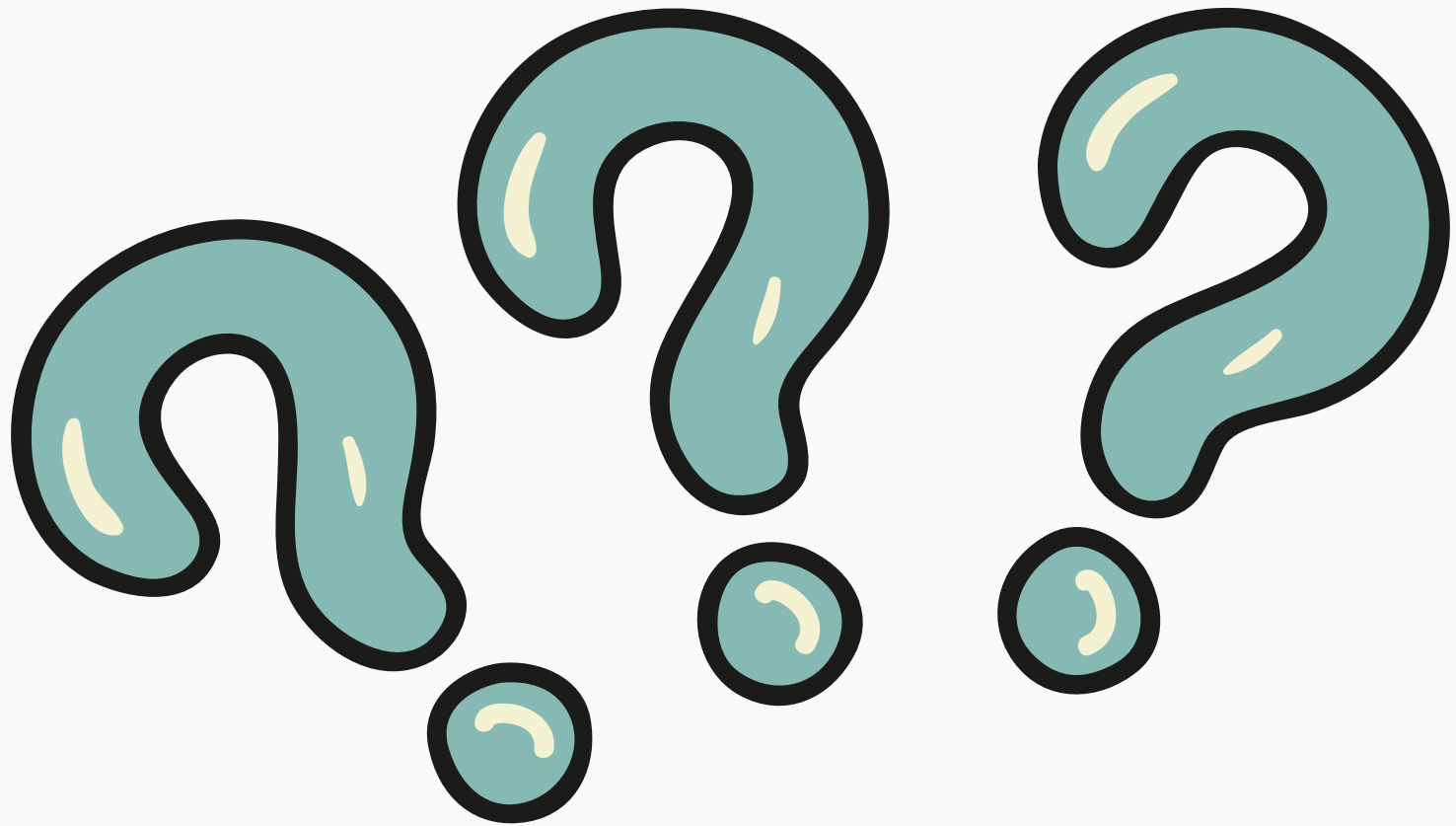

Değiştirilmiş Grafik türü ile farklı bir grafik:

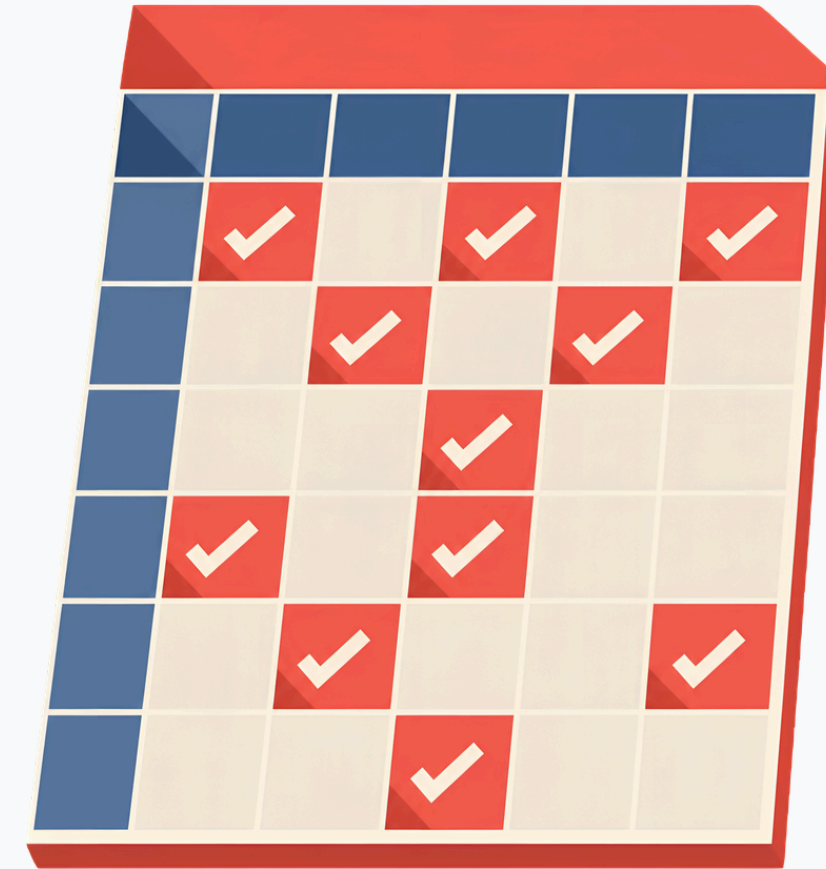
Sorular

- 1) Kırmızı ile vurgulanan günlerdeki ortak özellik nedir? Neden o günler ekran süresi artmış olabilir?
- 2) Pasta grafiğindeki en büyük dilim hangisine ait?
- 3) Ekran süremizi azaltmak için tablodaki hangi sütundaki davranışlarımızı değiştirmemiz gerekiyor?

Cevaplar

- 1. Cevap:** Tablodaki oyun veya sosyal medya saatlerindeki artış.
- 2. Cevap:** Veriye göre Eğlence/Oyun.
- 3. Cevap:** Oyun ve Sosyal Medya saatleri düşürülmeli, Eğitim/Ödev sabit kalabilir veya artırılabilir.

Uygulama

Aşağıdaki tabloyu uygulayalım.

	A	B	C	D	E	F
1	Ad Soyad	Ders	Puan		Not Özeti	
2	Ayşe ALIK	Bilişim Teknolojileri	80		Bilişim Teknolojileri (ortalama)	55
3	Zarife KOÇAR	Fen Bilimleri	45		Fen Bilimleri (ortalama)	60
4	Ahmet YILDIZ	Fen Bilimleri	75		En Yüksek Not	80
5	Zülfü DEMİR	Bilişim Teknolojileri	30		En Düşük Not	30

Puanlarda koşullu vurgulama yapmayı (50'den küçükler için), Not Özeti kategorisindeki sonuçları formüllerle bulmayı unutmayalım.